

[Thestrup.]

heder for at foretage en vurdering naturligvis ikke er nær så gode som regeringens, viste det sig jo, at vi fik ret.

Finanslovforslaget regnede som sagt med 3 729 mill. kr. i indtægter ved told- og forbrugsafgifter, men nu erkender regeringen, at der i hvert fald vil blive tale om 4 125 mill. kr., og inden finansåret er afsluttet, skal det såmænd nok vise sig, at vi kommer op på de 4 200 mill. kr., som man dengang betegnede som et meget optimistisk og urealistisk skøn.

Regeringen er måske nok blevet forsigtigere med finanslovforslaget for det kommende finansår, men om noget realistisk skøn er der ikke tale, og hvad forbrugsafgifterne angår, gentager den nuværende højtærede finansminister sin forgængers metode: han nøjes med at opføre det beløb, som man kan konstatere vil blive indbetalt til statskassen i indeværende år. I betragtning af at der til foråret må ventes en yderligere indkomststigning, og at denne vel i betydelig grad kan forventes omsat i et forbrug netop af højt beskattede varer — biler, fjernsyn o. lign. — synes jeg, at man med næsten omvendt fortegn af, hvad den daværende finansminister sagde til mig, kan betegne dette skøn som et meget pessimistisk skøn, der tillige også er urealistisk.

Med vurderingen af personskatterne kommer den højtærede finansminister formentlig virkeligheden betydeligt nærmere. Han regner med, at indkomst- og formueskatten vil indbringe staten ca. 2 750 mill. kr., når udgiften til børnetilskud er fratrukket. Dette er ensbetydende med, at finanslovforslaget, som det nu fremsættes, regner med en forøgelse af personskatterne på 300 mill. kr. i forhold til i fjor eller med mere end 10 pct.

Den højtærede finansminister nævnte i sin tale den 26. oktober, at der i fjor var et kasseoverskud på 300 mill. kr., medens vi i år, altså i finansåret 1960-61, kan vente et kasseoverskud på omkring 450 mill. kr. Den højtærede finansminister sagde derimod ikke noget om, hvor stort kasseoverskuddet skønnes at blive i henhold til det finanslovsforslag, der i dag er til behandling. Et sådant skøn fik vi dog i fjor. Ganske vist var det forkert, men man kunne dengang

ved en realistisk bedømmelse være nået virkeligheden betydeligt nærmere, end man gjorde, og man kunne vel også i år have fået en nogenlunde realistisk bedømmelse af forholdene.

Jeg vil gerne spørge den højtærede finansminister om, hvor stort kasseoverskuddet bliver i henhold til det her fremsatte forslag. Kasseoverskuddet er jo, når alt kommer til alt, et af de vigtigste tal for folketinget at kende. Det er dette, der betegner styrken og omfanget af regeringens finanspolitik og af den påvirkning, som det offentlige gennem statsfinanserne øver på forbrug og investeringer. Jeg anmoder derfor den højtærede minister om med de forbehold, der er uundgåelige, at meddele folketinget dette tal allerede under denne debat.

Jeg drager den slutning af det, jeg har sagt om regeringens skøn, at det er langt mere urealistisk, end det behøvede at være, og at denne egenskab ved det næppe er helt tilfældig. Den højtærede finansminister kom i sin fremsættelsestale den 26. oktober med nogle betragtninger over overbudgetteringspolitikken. Han begyndte med at betegne den finansielle udvikling i dette og de nærmest foregående finansår som en bemærkelsesværdig og usædvanlig periode i dansk finanshistorie.

Jeg er ikke uenig med ham heri, men jeg tror, at der er et forhold mere end dem, den højtærede minister tænker på, der bidrager til at gøre perioden usædvanlig. Og det er — så vidt jeg kan se — den ændring, der er sket i opfattelsen af begrebet skat.

Dette tings medlemmer ved alle, hvorledes skattebevillingsretten var en af de rettigheder, som folkene i de vesteuropæiske stater længst og mest energisk forsvarede mod den fremtrængende enevælde, og at det også var det springbræt, som man senere brugte for at springe fra enevælden over til frie forfatninger. Ser vi nu på vor egen grundlov af 5. juni 1849, lader den heller ingen tvivl tilbage om, at retten for befolkningen til selv at bestemme sine skatter var en af de vigtigste rettigheder. Bag dette ligger naturligvis den betragtning, at skat er et indgreb i ejendomsretten, og at et sådant indgreb kun kan ske, når forfatningen sikrer, at der ikke går videre